

Till Samhällsbyggnadsförvaltningen
Botkyrka kommun
plan@botkyrka.se

Samrådssvar om Hallunda gård, plannummer 54-63

Naturskyddsföreningen i Botkyrka-Salem vill härmed lämna synpunkter på rubricerade detaljplaneärende. Det finns ett omfattande utredningsmaterial att sätta sig in i och ta ställning till: planbeskrivning och plankartor, en illustrationsfigur, andra planhandlingar och ett stort antal utredningar, bl.a. en miljökonsekvensbeskrivning. Att detaljstudera allt med den noggrannhet saken är värd har inte varit möjligt trots lång utställningstid på grund av att den infallit under högsommartid. Materialet har stor omfattning och det har enbart varit tillgängligt i elektronisk form.

Det går emellertid att bilda sig en god uppfattning om planen genom att gå igenom de centrala delarna av de viktigaste dokumenten som planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen. De innehåller synpunkter på kultur- och miljövärden som föreningen utan reservationer kan göra till sina. Fladdermusinventeringarna är av särskilt intresse för oss.

Planen ska enligt utredningsuppdraget ge plats till 600-800 bostäder. Hur många det kan bli med det förslag som nu tagits fram beror på fördelningen av större och mindre lägenheter, men det verkar som det övre antalet skulle kunna överskridas. Föreningen har redan tidigare varit kritisk till de omfattande planerna. Det s.k. Slagstaområdet från början av 1970-talet innehåller 800 bostäder i småhus på en mycket större markyta. Gårdens kärnområde har i stort sett lämnats i fred för nybebyggelse, med resultatet att områdets ytterkanter utformats mycket kompakt. De siktlinjer mot huvudbyggnaden som det ordas om kommer i själva verket att bestå av några siktgluggar. Detsamma gäller det stora gravröset i norr. Bebyggelsen får en skala som kraftigt bryter mot den äldre omgivande bebyggelsen. Kedjehuset vid västra sidan av Kryddgårdsvägen får t.ex. nya flerbostadshus på 5-6 våningar på så nära håll som ned till 32 meter.

Det s.k. gestaltungsprogrammet är skrivet i översvallande positiva ordalag, det påminner om mäklarprosa. Det passar mindre bra i en kommunal handling, men det röjer den ursprungliga avsändaren. Man får en åskådlig bild av vad vad exploatören vill åstadkomma. Man kan jämföra med det som byggts i Tullinge villastad längs Katrinebergsvägen. Där har arkitekterna haft småskaliga förebilder från 1900-talets tidigare decennier. Fastighetsbolaget Titanias planförfattare Arkitema har hämtat inspiration från diametralt motsatt håll.

Vi noterar med besvikelse att möjligheterna att placera solfångare på hustaken inte heller denna gång tagits tillvara av kommunen eller planförfattarna.

Den landskapsbild som ännu kan skönjas efter det forna kulturlandskapet kommer att gå förlorad. Det borde vara så mycket angelägnare att slå vakt om den nu efter att Norsborgs herrgård försvunnit.

Upplevelsen av det stora gravröset blir försvagad när det inte kan betraktas från håll. Det föreslås få radhus, förskola och en parkeringsplats till närmaste grannar i söder och väster.

När norra Botkyrka byggdes för 50 år sedan gjorde man det i stor utsträckning på värdefull jordbruksmark. I nutida stadsplanering är det en viktig princip att inte göra det i onödan. Detta bekänner sig även Botkyrka till. Av någon anledning finns det talrika undantag från den principen överallt i landet, så även i Botkyrka. Det ser vi vid Botkyrka kyrka, och det kan vi nu se i mindre skala vid Hallunda gård. Där togs åker och fruktträdgård visserligen ur bruk omkring år 1970, men när de nu tas i

anspråk för bebyggelse så är det utan återvändo.

De naturvärden som ligger föreningen närmast om hjärtat tycks klara sig relativt hyggligt i den kraftiga omstöpning som planeras. Den norra och den centrala delen lämnas relativt intakta. En viss avskärmningseffekt i det öst-västliga grönområdet längs Mälaren kan man dock räkna med, liksom ökad risk för slitage i de passager som lämnas.

Den stora ängen i väster har inte hävdats på många år på annat sätt än med slaghack en gång per sommar. Den har dock kunnat användas för hundpromenader och under korta snöfattiga vintrar en viss tid för skidåkning. Det senare kan man glömma om planerna genomförs.

Tomtbergavägen flyttas norrut. Kastanjeraden tas bort och det blir en stadsmässig gata där det på 21 meters bredd ska rymmas gångbana, kantparkering, två körfält, en kantparkering till och en kombinerad gång- och cykelbana. Där ska även anläggas en ny busshållplats som får ersätta någon av de tre nuvarande i grannskapet. Allt detta påstås kunna öka trafiksäkerheten, ett påstående som man kan förhålla sig undrande inför.

Det ursprungliga planeringen i norra Botkyrka innebar att man försökte skilja gångtrafik och fordonstrafik så mycket som möjligt. Det visade sig medföra en del gångtrafik på vägar utan gångbana. Därför har Tomtbergavägen på flera sträckor kompletterats med nya trottoarer, övergångsställen och farthinder i form av upphöjningar.

Botkyrkaleden öster om den aktuella detaljplanen och Tomtbergavägen i väster är raka och breda och saknar fartbegränsande anordningar. Trafiken är stor och den tillåtna hastigheten, 40 km/h, överskrids ofta och mycket ofta med stor marginal. Det är en naturlig farhåga att den nya passagen vid Torgkvarteren kommer att bli olycksdrabbad.

För Naturskyddsföreningen i Botkyrka-Salem

Botkyrka den 16 augusti 2020

Jan-Peter Falk
ordförande
janpeter@zmedjan.se

Sven Persson
suppleant i styrelsen
juvenalis.petri@gmail.com

styrelsen@gaerdsmygen.se